

دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان

فرم پیشنهاد تحقیق

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان تحقیق به فارسی: بررسی سلسله مراتب ارزش های اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستان های شهر همدان

عنوان تحقیق به لاتین: Consideration of Social Values Hierarchy Between Highschool Students Of Hamadan City

نام دانشجو: محمد

دانشکده: علوم اجتماعی

نام خانوادگی دانشجو: گنجی

گروه تخصصی: جامعه شناسی

رشته تحصیلی: جامعه شناسی

نیمسال ورود به مقطع جاری: اول ۹۰-۹۱

نیمسال شروع به تحصیل: اول ۹۰-۹۱

نام و نام خانوادگی استاد (اساتید) راهنما: دکتر محمد حسین اسدی داودآبادی

تاریخ تصویب در شورای گروه تخصصی:

تاریخ تصویب در شورای پژوهشی دانشگاه:

تاریخ دریافت توسط حوزه پژوهشی:

تاریخ بررسی و تایید امور پژوهشی واحد:

تأیید مدیر پژوهشی:

تأیید معاون پژوهشی واحد:

توجه: لطفاً طرح پایان نامه با مساعدت و هدایت استاد راهنما تکمیل شود.

۱- اطلاعات مربوط به دانشجو:

نام: محمد
نام خانوادگی: گنجی
شماره دانشجویی: ۹۰۰۷۴۵۱۳۱
مقطع: کارشناسی ارشد رشته تحصیلی: علوم اجتماعی گروه تخصصی: جامعه شناسی
نام دانشکده: علوم اجتماعی سال ورود به مقطع جاری: ۱۳۹۰ نیمسال ورودی: اول
تلفن ثابت محل سکونت: ۰۸۱۱-۸۲۵۱۷-۰۸۱۱ تلفن همراه: ۰۹۳۸۵۳۰۱۲۱۷ پست الکترونیک: m.g1355@yahoo.com
آدرس پستی: همدان- خیابان نواب صفوی- خیابان آزاد شرقی- نبش بن بست لاله- پلاک ۴۹۷
تلفن محل کار: ۰۸۱۱-۸۴۴۰۷۱-۰۸۱۱ - دورنگار: -

اطلاعات مربوط به استاد راهنما:

تذکرات:

در صورتی که استاد راهنما مدعو باشد، لازم است سوابق تحصیلی، آموزشی و پژوهشی کامل ایشان (رزومه کامل) شامل فهرست پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری دفاع شده و یا در حال انجام که اساتید مدعو، راهنمایی و یا مشاوره آن را بر عهده داشته اند، به همراه مدارک مربوطه و همچنین آخرین حکم کارگزینی (حکم هیأت علمی) ضمیمه گردد.

استاد راهنما موظف هست قبل از پذیرش پروپوزال، به سقف ظرفیت پذیرش خود توجه نموده و در صورت تکمیل بودن ظرفیت پذیرش، از ارسال آن به دانشکده و حوزه پژوهشی و یا در نوبت قرارداد و ایجاد وقفه در کار دانشجویان جداً پرهیز نمایند. بدیهی است در صورت عدم رعایت موازین مربوطه، مسئولیت تأخیر در ارائه پروپوزال و عواقب کار، متوجه گروه تخصصی و دانشکده خواهد بود.

۲- اطلاعات مربوط به استاد راهنما:

نام و نام خانوادگی: دکتر محمدحسین اسدی داود آبادی آخرین مدرک تحصیلی: دکتری
نوع مدرک: دانشگاهی حوزوی تخصص اصلی: جامعه شناسی
رتبه دانشگاهی (مرتب علمی): استادیار تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۶۲۰۵۱۴
تلفن منزل یا محل کار: -

نام و نام خانوادگی به زبان انگلیسی: Dr. Mohammad Hossein Asadi Davd Abady

ردیف	تعداد رساله ها و پایان نامه ها	مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی	سایر دانشگاه
۱	تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد راهنمایی شده	بالغ بر ۱۰ مورد	-
۲	تعداد رساله های دکترای راهنمایی شده	-	-
۳	تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد در دست راهنمایی	تقریباً ۸ مورد	-
۴	تعداد رساله های دکترای در دست راهنمایی	-	-

۳- اطلاعات مربوط به پایان نامه:

الف- عنوان تحقیق: بررسی سلسله مراتب ارزش های اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستان های شهر همدان

فارسی انگلیسی

ب- نوع کار تحقیقاتی: بنیادی نظری کاربردی عملی

پ- تعداد واحد پایان نامه: ۶ واحد

- تعاریف انواع تحقیق:

- ۱- تحقیق بنیادی پژوهشی است که به کشف ماهیت اشیاء پدیده ها و روابط بین متغیرها، اصول، قوانین و ساخت یا آزمایش تئوریه ها و نظریه ها می پردازد و به توسعه مرزهای دانش رشته علمی کمک می نماید.
- ۲- تحقیق نظری: نوعی پژوهش بنیادی است و از روشهای استدلال و تحلیل عقلانی استفاده میکند و برپایه مطالعات کتابخانه ای انجام می شود.
- ۳- تحقیق کاربردی: پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روشها، ابزارها، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی انجام شود.
- ۴- تحقیق علمی: پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی و با هدف رفع مسائل و مشکلات جوامع انسانی انجام می شود.

۴- بیان مسأله (تشریح ابعاد، حدود مسأله، معرفی دقیق مسأله، بیان جنبه‌های مجهول و مبهم و بیان متغیرهای مربوطه به پرسشهای تحقیق، منظور تحقیق):

مفهوم ارزش از مفاهیمی است که بسیاری از محققان در حوزه‌های مختلف به آن توجه کرده‌اند که این خود، موجب ابهام در به کارگیری آن در هر رشته تخصصی شده است (صدرا و قنبری، ۱۳۸۷: ۱۵۰) ارزش که در لغت به معنای «اهمیت مادی و معنوی چیزهاست» (مشیری، ۱۳۸۷: ۶۹) «در اصطلاح عقیده یا باور نسبتاً پایداری است که فرد با تکیه بر آن، یک شیوه رفتاری خاص یا یک حالت غایی را، که شخصی یا اجتماعی است، به شیوه رفتاری خاص یا یک حالت غایی، که نقطه مقابل حالت برگزیده قرارداد، ترجیح می‌دهد» (رفیع پور، ۱۳۷۸: ۱۱۱).

«ارزش‌ها بیانگر آن دسته از اصول و عقایدی می‌باشند که از نظر فردی یا اجتماعی برتر، مطلوب و پایدار هستند» (رابینز، ۱۹۹۱: ۵۴)، اینکه «پدر من بهتر از پدر توست، مذهب من بهتر از مذهب توست، مدرسه من بهتر است، رشته من بهتر است، پدر و مادر من بهترند، اخلاق من بهتر است و...» (شارون، ۱۳۷۹: ۱۹۳) جملاتی است که جوئل شارون در کتاب «ده پرسش از دیدگاه جامعه‌شناسی» در پاسخ به سوال «چرا دیگران نمی‌توانند مانند ما باشند؟» به آن پرداخته است. وی ضمن اهمیت عمده‌ای که در این زمینه به ارزش‌ها اختصاص می‌دهد، بحث خود را در زمینه ارزش‌ها با جملات مذکور شروع می‌کند و سپس نتیجه می‌گیرد که ارزش‌ها با مقایسه همراه می‌شوند، مقایسه‌ای که بین ما با دیگران یا من و دیگری اتفاق می‌افتد و ترجیحات ما را مشخص می‌سازد.

شارون این بحث را برای پاسخ به سوال مطرح شده یا طرح این نکته که «دیگران باید مانند ما باشند، پس چرا نیستند؟» مطرح می‌کند و معتقد است: «انسانها گرایش دارند که دیگران را همانند خود سازند» وی می‌نویسد:

«هنگامی که می‌پرسیم، چرا دیگران نمی‌توانند مانند ما باشند؟ پرسشی را مطرح می‌کنیم که بر اساس معیاری استوار است که ما به وجود آورده‌ایم. این پرسش در اصل یک بیان ارزشی است، بیان این که شیوه‌های زندگی ما بهتر از شیوه‌های زندگی دیگران است و این که برای ساختن جهانی بهتر دیگران باید همانند ما شوند» (شارون، ۱۳۷۹: ۱۹۶).

یافته‌های مردم‌شناسان نیز موید این مطلب است که نه تنها جوامع جدید بلکه مردمان جوامع سنتی نیز گرایش به این داشته‌اند که فرهنگ و ارزش‌های خود را ملاکی برای سنجش خود و دیگران بدانند.

علی‌رغم این واقعیت آنچه در کشور ما به چشم می‌خورد این است که نوعی وارونه‌خوانی بر سوال فرق در جامعه ما (برخلاف دیگران مانند نویسنده کتاب مذکور) اتفاق افتاده است و ما عمدتاً چنین می‌پرسیم: «ما نیز باید مانند دیگران باشیم، پس چرا نیستیم؟». چرا این وارونه‌خوانی در کشورهایی نظیر کشور ما اتفاق افتاده است؟ ریشه‌های عمده این مسئله کدام است؟ وضعیت فعلی این وارونه‌خوانی چیست؟ برای پاسخگویی به این گونه پرسش‌ها توجه عمیق و عالمانه به ارزش‌ها از ابعاد مختلف منشاء، کارکرد، تحول، مراتب و... ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

هر چند مهمترین طبقه بندی ارزش‌ها، از آن آلپورت است که براساس نظریه اشپرانگر ارزش‌ها را به ۶ نوع (ارزشهای نظری، اقتصادی، هنری، اجتماعی، سیاسی و مذهبی) تقسیم نموده است (بیابانگرد، ۱۳۸۴: ۹۳)، لیکن ارزش‌ها را به طور عمده می‌توان به عنوان اهداف و آرمانهای انتزاعی در نظر گرفت که به زندگی انسان‌ها جهت می‌بخشند و به رفتارهای آنها نظم

خاصی را تحمیل می کند. براین اساس، « راکبچ در یک دسته بندی کلی ارزش ها را به دو نوع ارزش های ابزاری و ارزش های غایی تقسیم کرده است » (محمد خلیفه ، ۱۳۷۸:۱۶۷) .

اگر ارزشها (حتی ارزش های غایی) تغییر ناپذیر و ابدی بودند علی الظاهر مشکلی وجود نداشت اما مشکل عمده از این جا آغاز می شود که ارزش ها صفت تغییر پذیری دارند و با گذشت زمان کم رنگ یا پر رنگ و یا با اهمیت یا کم اهمیت می شوند و این تغییر ارزش ها و نسبت موجود در این زمینه است که آنها را شایسته تعمق و بررسی علمی می سازد و ضرورت کار کردی ارزش ها نیز اهمیت بررسی آنها را دو چندان می کند .

« معمولاً انسانها در باره ارزش های بنیادین (غایی) فکر نمی کنند . هرچند ، در هنگامه بحران افراد غالباً تمایل دارند قدری متفاوت عمل کنند . در چنین مواقعی آنها تمایل دارند تعارض میان ارزش های بنیادین را دریابند و متناسب با وضعیت اضطراری تصمیمی اتخاذ کنند » (شیلز ، ۱۳۷۸:۱۲۲) پس می توان گفت چنانچه این هنگامه های بحران فراگیر گردد ممکن است به شکل تغییر ارزش های غایی خود نمایی کند.

می توان گفت مهمترین و حادثترین شکل تغییر ارزش ها در دو جامعه بیشتر به وقوع می پیوندد : یکی جامعه در حال گذار و دوم جامعه ای که شرایط انقلابی را تجربه می کند چرا که در هر دو جامعه مردم به دنبال در هم ریختن ساختارهای کهن و جایگزینی آن با ساختارهایی نو هستند. پیش بینی آینده این جوامع از طریق مطالعه میزان تغییر در اهمیت ارزش ها مطالعه است ، چرا که انسان ها برحسب درک خود از نظم اجتماعی و اهداف و راه حل هایی که در اذهان خود دارند عمل می کنند.

« جامعه ما نیز باتوجه به این که به زعم اکثر صاحب نظران یک دوره ی گذار را تجربه می کند باید مورد بررسی قرار گیرد ، حال این بررسی می تواند سطوح و اشکال مختلفی به خود گیرد . اینکه بررسی از نوع تحقیقات طولی باشد یا مقطعی و اینکه ارزشهای کدام گروه از جامعه مورد بررسی قرار گیرد در این زمینه مهم است . باتوجه به اهمیت نسل جوان در آینده یک جامعه و نیز نظر به ترکیب جمعیتی ایران که در حال حاضر دارای اکثریت جمعیت جوان است ، به طور عمده تحقیقات مربوط به ارزش ها بر روی جوانان متمرکز گردیده اند که در این زمینه یا فقط به بررسی عقاید نسل جوان در این زمینه پرداخته اند و یا اگر توجهی هم به بزرگسالان نشان داده اند هدف عمده شان بررسی شکاف نسل ها و تاثیر آن برشکاف ارزشی نسل گذشته و حال بوده است » (احمدی ، ۱۳۸۰ : ۴) .

« جوانان در جامعه امروز ما تحت تاثیر عوامل مختلفی نظیر رقابت فرهنگی بین کشورها ، تجربه گذشتگان ، شکاف در سطح زندگی ، امنیت ، آزادی های قانونی ، اشتغال ؛ امکانات آموزشی و ... و نیز ارتباطات فراگیر و قرار گرفتن در جریان حوادث بین المللی مجبور به انتخاب از بین موارد متعددی هستند که گذشتگان خیلی کم این مسئله را تجربه کرده اند .

۵- سوابق مربوطه (بیان مختصر پیشینه تحقیقات انجام شده در داخل و خارج کشور پیرامون موضوع تحقیق و نتایج آنها و مرور ادبیات و چارچوب نظری تحقیق)

«آنچه به ذهن هر انسان اندیشمندی خطور می کند این است که آیا ارزش ها و نظام ارزشی محصول تتبع و تفحص متفکرین و فلاسفه ی قرن اخیر است یا سابقه و پیشینه کهن و دیرینه دارد؟ به کمک ژرف نگری در تاریخ اندیشه بشری به این واقعیت انکار ناپذیر دست می یابیم که نظام ارزش ها ریشه در اعماق فلسفه ی زندگی بشری داشته و چیزی نوظهور نیست.» متفکرین و فلاسفه ی جهان از دیر باز خود را در برابر این سوال یافته اند که چه نوع زندگی خوب است و چه رفتاری پسندیده و مطلوب و یا اینکه چگونه درباره ی اعمال همگونان قضاوت کرد؟ ارزشیابی نظام های فکری، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و اینکه روابط اجتماعی که در رفتار انسان به چشم می خورد باید بر مبنای چه اصول و ضوابطی تحقق پذیرد؟... یا برای تشخیص خوب از بد، سود مند از مضر، مناسب از نامناسب، عادی از غیر عادی، شایسته از ناشایسته، حق از باطل، درست از نادرست، اخلاقی از غیر اخلاقی، انسانی از غیر انسانی و... باید به چه ضوابطی دست یافت؟ به نوعی مسیر شکل گیری مفهوم ارزش ها و نظام ارزشی در زندگی بشر را نشان می دهد (مسعودی میدانچی، ۱۳۹۰: ۲۳).

اینکه افلاطون خمیر مایه ی انسانها را شامل طلا، نقره و مس دانسته و ارزش افراد را بدان قیاس می کند، اینکه فارابی از جامعه ایده آلی سخن گفته و نمونه مثالی مدینه ی فاضله را مطرح و به دنبال هدف غایی زندگی انسان که همان سعادت‌مندی است می باشد و در ذکر مشخصه های رئیس مدینه ی فاضله ارزش ها را تبیین می نماید، اگر ابوریحان بیرونی از شاخصه های حاکم داشتن کمالات و فضایل را برشمرده و داشتن گذشته مثبت را از دیگر شاخصه ها می داند و اگر غزالی از موضوع تعلیم و تربیت سخن به میان آورده و آموزش اخلاقیات را به عنوان یک امر اکتسابی مورد توجه قرار داده است همه موید این مطلب است که ارزش به مثابه یک پدیده از زمان تشکیل اجتماعات اولیه تا کنون در زندگی انسان نقش مهمی داشته است. برای آشنایی با وضعیت نظام ارزشی جوانان تا کنون تحقیقات مختلفی انجام گردیده است و هر کدام مشکل را از بعدی و در جامعه ای مورد توجه قرار داده اند که در ذیل به ذکر خلاصه چند مورد از تحقیقات انجام شده در داخل و خارج کشور اشاره خواهد شد:

الف - تحقیقات داخلی

*داوود شمسیان در سال ۱۳۷۳ در تحقیقی با عنوان « بررسی سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی نوجوانان پسر و دختر شهر تهران » با تقسیم ارزشها به دو دسته اصلی ثابت و متغیر ، بررسی تحول ارزش های متغیر را ضروری دانسته و سوالات تحقیق خود را بدین شرح عنوان نموده است :

۱- سلسله مراتب ارزش ها در نوجوانان دارای چه ساختاری است ؟

۲- آیا بین سلسله مراتب ارزش های نوجوانان پسر و دختر تفاوت وجود دارد ؟

۳- آیا طبقه اقتصادی - اجتماعی در چگونگی سلسله مراتب ارزش های نوجوانان تاثیر دارد ؟

وی با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای به انتخاب نمونه مورد بررسی خود پرداخته و از تست مطالعه ارزش های آلپورت برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز این تحقیق استفاده کرده است . نتایج حاصله از تحقیق مذکور بیانگر آن است که :

الف: سلسله مراتب ارزش های نوجوانان بدین شرح است :

۱- ارزش های دینی ۲- ارزش های اجتماعی ۳- ارزش های سیاسی ۴- ارزش های اقتصادی
۵- ارزش های هنری - زیبایی ۶- ارزش های نظری

ب: تفاوت بین سلسله مراتب ارزش های دختران و پسران تایید شده است چرا که در پسران :

۱- ارزش های سیاسی ۲- ارزش های اجتماعی و ارزش های اقتصادی ۳- ارزش های دینی ۴- ارزشهای هنری - زیبایی ۵- ارزشهای نظری به ترتیب مورد تاکید بوده حال آنکه در میان دختران :

۱- ارزش های دینی ۲- ارزش های اجتماعی ۳- ارزش های هنری - زیبایی ۴- ارزش های سیاسی
۵- ارزش های اقتصادی ۶- ارزش های نظری به ترتیب در اولویت بوده اند .

پ: رابطه بین سلسله مراتب ارزش ها و طبقه اقتصادی - اجتماعی در پسران تایید و در دختران رد شده است .

*قدرت اله بازیگر در سال ۱۳۷۷ در رساله کارشناسی ارشد خود به موضوع « بررسی برخی عوامل موثر بر گرایش ضد ارزشی دانش آموزان پسر دبیرستانی خرم آباد » پرداخته و مشخص نموده که وضعیت اعتقاد مذهبی خانواده دانش آموز، وضعیت اعتقاد مذهبی دوستان ، نحوه ی ارتباط خانواده با مدرسه ی آنان و نحوه ی فعالیت های فوق برنامه ی مدارس برگرایش دانش آموزان به ضد ارزشها موثر است .

نتایج این پژوهش موید تاثیر عوامل تربیتی - فرهنگی و اجتماعی برگرایش دانش آموزان به ضدارزش ها است .

*نتایج پژوهش سیامک خدا رحیمی و همکاران در سال ۱۳۷۹ با عنوان « بررسی نظام ارزشی دانش آموزان

دختر و پسر سال سوم نظام جدید دبیرستان های شهر شیراز» با نمونه ای ۹۶۰ نفری گروه مورد مطالعه بیانگر این است که هرچه سطح تحصیلات پدر بالاتر رود، جهت گیری ارزش نظری، اقتصادی و زیبایی گرای هم بالاتر می رود. در جهت گیری ارزش اجتماعی دانش آموزانی که پدران بی سواد و یا با سطح تحصیلات ابتدائی داشته اند باید گفت در مقایسه با دانش آموزانی که پدرانی با سطح تحصیلات دیگر داشته اند، میانگین معنا دار بالاتری نشان داده می شود. در جهت گیری مذهبی، نمره دانش آموزانی که تحصیلات پدران آن در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر بوده است از دانش آموزانی که تحصیلات پدر آنان در سطوح پایین تری بوده، به طور معناداری کمتر گزارش شده است. همچنین براساس نتایج و یافته های پژوهش فوق، تحصیلات مادر در جهت گیری ارزش های نظری، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی دانش آموز تاثیر معناداری ندارد در حالیکه بر جهت گیری زیباگرایی و مذهبی دانش آموز تاثیر معنادار بوده است.

در جهت گیری مذهبی هر چه سطح تحصیلات مادر بالاتر رود ارزش مذهبی دانش آموز دارای میانگین معنا دار پایین تری می باشد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان از آن دارد که: تحصیلات پدر در جهت گیری ارزش نظری، اقتصادی، زیبا گرایی و مذهبی دانش آموز تاثیر داشته و تحصیلات مادر بر جهت گیری ارزش زیبایی گرای و مذهبی دانش آموز موثر است لازم به ذکر است منزلت اجتماعی پدر و مادر بر جهت گیری ارزش مذهبی دانش آموز تاثیر دارد و بر سایر ارزش ها بی تاثیر است.

*کاوه تیموری در سال ۱۳۷۸ در تحقیق خود با عنوان « بررسی نظام ارزش های نوجوانان شهر تهران و عوامل موثر بر آن » به عوامل مختلفی توجه نموده که برخی از آنها عبارتند از: بعد خانوار، منطقه سکونت، چندمین فرزند خانواده بودن، یکسان بوده محل تولد فرزند با پدر، نوع مدرسه، میزان تماشای تلویزیون، گروه همسالان، پایگاه اجتماعی، منزلت شغلی پدر، میزان تحصیلات پدر، میزان درآمد پدر، مسافرت به خارج از کشور.

جامعه آماری مورد مطالعه وی شهر تهران بوده و نمونه آماری تحقیق ۱۳۰ نفر از دانش آموزان سال سوم دبیرستان مناطق ۱۹ و ۳ است که با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردیده اند و به وسیله تست مطالعه ارزش های اجتماعی آلپورت اطلاعات مورد نیاز جمع آوری گردیده است. این تحقیق مشخص کرد که اولویت بندی ارزش های پسران در شمال شهر تهران به ترتیب ارزش های اقتصادی، علمی، هنری، سیاسی، اجتماعی و مذهبی است در حالی که در جنوب شهر تهران این ارزش ها به ترتیب ارزش های مذهبی، علمی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و هنری است و نتیجه گیری کرده که با ارتقاء پایگاه اجتماعی پسران

جوان مورد مطالعه از گرایش ارزش های مذهبی کاسته و گرایش به ارزش های هنری زیاد می شود. با افزایش تعداد خانوار گرایش به ارزش های اقتصادی و سیاسی کاهش و گرایش به ارزش های مذهبی افزایش می یابد. جوانان شمال شهر دارای گرایش کمتری به ارزش های مذهبی هستند که این متغیر با حرکت از شمال شهر به جنوب در بین جوانان افزایش می یابد. بالا رفتن میزان درآمد و افزایش سطح تحصیلات پدران دو عاملی هستند که به کاهش گرایش پسران جوان مورد مطالعه به ارزش های مذهبی می انجامد همچنین ارتقاء منزلت شغلی پدران موجب افزایش گرایش به ارزش های سیاسی در پسران شده اما همچنان از گرایش به ارزش های مذهبی آنان می کاهد.

*دکتر منوچهر محسنی در سال ۱۳۷۹ در تحقیق خود تحت عنوان « بررسی آگاهی ها، نگرش ها و رفتار اجتماعی و فرهنگی در تهران » که بخشی از آن به ارزش های اجتماعی اختصاص یافته است، مراتب اهمیت این ارزش ها و رابطه عواملی مانند جنسیت، سن، سواد، وضع تاهل، طبقات اجتماعی و درآمد را با ارزش هایی مانند مقام، شهرت، آبرو، درستکاری، علم، ثروت و سلامت مورد بررسی قرار داده است. ترتیب اهمیت این ارزش ها برای پاسخگویان به ترتیب زیر است:

۱- آبرو و سلامت ۲- درستکاری ۳- علم ۴- ثروت ۵- مقام ۶- شهرت

عوامل ذکر شده بر روی ارزش ها اثرات متفاوتی را داشته اند که با توجه به ارتباط کم این بحث با موضوع مورد توجه محقق در این تحقیق از ذکر روابط خودداری شده است.

*شهرزاد شیخی در سال ۱۳۸۰ در پایان نامه دوره کارشناسی ارشد خود تحت عنوان « بررسی رابطه بین نظام ارزشی معلم و دانش آموزان در دوره ی متوسط و پیش دانشگاهی شهر شیراز » نشان داد که به طور کلی دانش آموزان هر رشته تحصیلی نظری از هر دو جنس و با هر میزان تحصیلات والدین و با هر سن عقلی، مشروط به آنکه از روی علاقه از معلم خویش الگو برداری کنند می تواند دارای رابطه بین نظام ارزش های خود و معلم باشند.

*رمضان حسن زاده در سال ۱۳۸۵ در پژوهشی به عنوان « بررسی سلسله مراتب ارزش های دانش آموزان دوره ی متوسطه استان های مازندران و گلستان » نشان داد که اگرچه ارزش دینی یا مذهبی در هر دو جنس پسر و دختر بالاترین ارزش است اما با توجه به تقسیم والدین براساس شاخص سطح تحصیلات به دو گروه ۱- بی سواد، ابتدایی و راهنمایی و ۲- سطح تحصیلات متوسطه، دیپلم و بالاتر بین مراتب ارزشی دانش آموزان تفاوت وجود دارد. همچنین نگاه دانش آموزان پایه اول و دوم با دانش آموزان پایه سوم و چهارم تفاوت دارد به

گونه ای که در پایه ی اول- دوم ارزش ها به تربیت مذهبی، اجتماعی، نظری، سیاسی، اقتصادی و هنری است حال آنکه در پایه سوم و چهارم ارزش ها مذهبی، اجتماعی، سیاسی، هنری، اقتصادی و نظری بوده است. مراتب ارزشی در دانش آموزان شهری و روستایی هم دارای تفاوتی معنادار است به گونه ای که در دانش آموزان شهری ارزش ها به ترتیب عبارتند از ارزش های مذهبی، اجتماعی، سیاسی، نظری، هنری و اقتصادی اما در دانش آموزان روستایی به ترتیب: ارزش های مذهبی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، نظری و هنری است و این متأثر از موقعیت، شرایط زندگی و بافت جغرافیایی محل زندگی بر نظام ارزشی است که حاصل تأثیر فرهنگ های مختلف بر عقاید، نگرش ها و ارزش های دانش آموزان است.

ب: تحقیقات خارجی

*چارلز رایت و هربرت هیمان (۱۹۵۸) در بررسی عضویت در انجمن های اختیاری (یکی از ابعاد ارزش های اجتماعی) این عوامل را مهم تشخیص داده اند: ۱- درآمد خانوار ۲- سطح تحصیلات ۳- سطح زندگی ۴- شغل رئیس خانواده ۵- مالکیت محل سکونت

*وندل بل و ماریان تی فورس (Wendell Bell & Maryanne T.Force ۱۹۵۳) تلاش کرده اند که بین علایق دینی و مشخصات خانوادگی و موقعیت فردی در ساختار طبقاتی رابطه برقرار کنند. آنان در تحقیقی بر روی ۷۰۱ نفر از افراد مرد ۲۱ ساله و بیشتر در سان فرانسیسکو به نتایج زیر دست یافتند:

۱- در صد جمعیت کاتولیک در یک محله با سطح اقتصادی آن همبستگی منفی دارد.

۲- نسبت یهودی ها در محله اعیانی شهرها بیشتر از نسبتی است که از تعداد کل آنان می توان انتظار داشت.

۳- با مشخصات اقتصادی و خانوادگی برابر، کاتولیک های کمتری خود را به طبقه بالا یا متوسط متعلق می دانند تا پروتستان ها و یهودی ها.

*رابین ویلیامز (Robin Williams ۱۹۷۰) در تلاشی که برای تشخیص ارزش های مشترک و اصلی بین آمریکاییان انجام داده است به تعدادی جهت گیری ارزشی دست یافته است که عبارتند از: پیشرفت و موفقیت، کار و فعالیت، انسان گرایی، کارآیی و عمل گرایی، ترقی، رفاه مادی، برابری، آزادی، همنوایی، علم و منطق گرایی، ملی گرایی و میهن پرستی، دموکراسی، فردگرایی و اعتقاد به برتری بعضی گروه های نژادی و قومی بر بعضی دیگر.

عده ای دیگر از جامعه شناسان آمریکایی مانند جیمز هنسلین (James Henslin ۱۹۷۵)، آستین و دیگران (Astin Etall ۱۹۸۷) در تکمیل کار ویلیامز به ارزش های دیگر نظیر آموزش، مذهب گرایی، برتری مردان، عشق رومیایی، تک

همسری، رابطه جنسی با جنس مخالف و موفقیت های مادی اشاره کرده اند. (رابرتسون ۱۳۷۴: ۶۶-۶۵)

*تحقیق هانتلی و دیویس (۱۹۸۳) بر روی نظام ارزشی و رشته تحصیلی متخصصان حاوی این نتیجه است که متخصصان رشته فیزیک دارای میزان بالایی از ارزش های نظری، هنری و اجتماعی هستند و ارزش های نظری، سیاسی و اقتصادی نزد مهندسان از اهمیت زیادی برخوردار است و نیز کارفرمایان هم به ارزش اقتصادی و هم به ارزش سیاسی اهمیت می دهند زیرا آنها همیشه برای دستیابی به «سود و درآمد» و «قدرت و سلطه» تلاش می کنند.

*هرداک و راسان (Herdak & Rassan, ۱۹۹۳) به نقل از برک (۱۹۹۴) در مطالعه ی بین فرهنگی که هدفش بدست آوردن تفاوت بین نوجوانان بزهکار در مقوله های ارزشی بود، ۱۶ آزمودنی پسر بزهکار در سنین ۱۵ تا ۱۸ ساله را در مقایسه با گروه گواه از نظر ادراک ارزشهای اجتماعی مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیدند که نوجوانان بزهکار نسبت به ارزشهای اجتماعی و تعهدات سیاسی کم توجه تر از نوجوانان غیر بزهکار هستند.

*دوچ (۱۹۹۶) در پژوهش خود درباره ی ارزش های دانشجویان دختر و پسر در دانشگاه امارات این مطلب را روشن کرد که ارزش اقتصادی نزد دانش آموزان پسر بیشتر از دانش آموزان دختر است و دانش آموزان پسر بیشتر از دختران به جنبه های مادی و اقتصادی دیگر امور مربوطه به آن توجه دارند. از سوی دیگر ارزش اجتماعی نزد دانش آموزان دختر اهمیت زیادی دارد و به همان میزان ارزش مذهبی نزد زنان نسبت به مردان از اهمیت بالایی برخوردار است.

*لی و مارکس (Ly & Marks ۱۹۹۸) در تحقیقی که بر روی ۱۵۳۳ نفر از دانش آموزان دبیرستانی انجام داده اند به این نتیجه رسیدند که بین سلسله مراتب ارزش ها، نگرش ها و پیامدهای رفتاری (مانند پیشرفت تحصیلی) دختران و پسران تفاوت معنا داری وجود دارد.

*الکس و همکاران (Alex & Vernon ۱۹۹۸) در تحقیق گسترده ای به بررسی تأثیر تغییر اوضاع و احوال مدرسه و خانه بر عقاید، ارزشها، انگیزه ها و رفتارهای نوجوانان در چند حیطة ی فعالیتی آنها پرداخته و با توزیع پرسشنامه بین ۱۴۵۰ دانش آموز که از مقطع راهنمایی به دبیرستان می رفتند، به تأیید این فرضیه که «تغییر در شرایط مدرسه، خانه و شرایط رشدی نوجوانان باعث تغییر در عقاید، ارزشها، انگیزه ها و رفتارهای نوجوانان می شود، دست یافتند.

*مورگادو (Morgado ۱۹۹۹) در تحقیق خود نشان داد که نظام ارزشی افراد ممکن است بر رفتارهای مختلف آنها تأثیر بگذارد. همچنین او براساس یک مطالعه ی طولی به این نتیجه رسید که حتی بین ارزش های فردی و

لباس پوشیدن رابطه وجود دارد.

*کیتا و سیتارزیک (Kita & Sitarzyk ۲۰۰۳) در تحقیق خود با عنوان « نگرش های والدین و بحران ارزش ها در نوجوانان » دریافتند که نگرش های والدین می تواند در ایجاد یک نظام ارزشی پایه و با ثبات در نوجوانان موثر باشد. هر قدر بین ارزش های والدین و نوجوانان همسانی بیشتری باشد، نوجوانان کمتر به بحران ارزشی مبتلا می شوند.

*کلک لی (Cleckley ۲۰۰۷) در مطالعه خود به این نتیجه رسید که نوجوانانی که در ابعاد اجتماعی یا ارزشهای اجتماعی در سطح پائینی هستند در فرآیند رشد اجتماعی دچار اختلال شده و نتوانسته اند معیارها، مقررات و ارزش های جامعه خود را درونی کنند.

*براندت استارتر و همکاران (Brandet Stadter & Vernon ۲۰۰۹) در بررسی های خود به این نتیجه دست یافتند که با گذشت زمان تعهد ارزشی افزایش یافته و جهت گیری ارزشی افراد به سوی کمال، خود شکوفائی، معنایابی و هدفمندی در زندگی سوق می یابد.

مرور ادبیات تحقیق:

مفهوم ارزش در حوزه های مختلف علمی نظیر فلسفی، تربیتی، اقتصادی، جامعه شناسی، روانشناسی، مردم شناسی و حتی در علوم پایه با تعاریف متفاوتی ارائه شده است. در فرهنگ لغات معین ارزش به معنای «بهاء، ارج، قدر، شایستگی، زیندگی، قابلیت و استحقاق» بیان شده است (معین، ۱۳۶۳: ۱۹۹ جلد اول).

اما آنچه از مفهوم ارزش در این تحقیق مورد نظر ماست بررسی موضوع و مفهوم ارزش از دیدگاه جامعه شناسی است پس بر این اساس است که بروس کوئن در کتاب درآمدی بر جامعه شناسی در تعریف ارزش می نویسد: «ارزش ها، احساسات ریشه داری هستند که اعضای یک جامعه در آنها سهیمند، همین احساسات غالباً اعمال و رفتار اعضای جامعه را تعیین می کند (کوئن، ۱۳۷۰: ۳۹).

مارکوز معتقد است که: «ارزش ها از یک سو راهنما و تعیین کننده گرایشهای اجتماعی و ایدئولوژی ها و از سوی دیگر تعیین کننده ی رفتار و کنش اجتماعی هستند که در آداب و رسوم، قوانین، اعتقادات و شیوه های زندگی روزمره تجلی می یابند» (بیابانگرد، ۱۳۸۴: ۸۷).

یان رابرتسون نیز ارزش ها را عقاید اجتماعی می داند درباره آنچه خوب، درست و مطلوب است (رابرتسون، ۱۳۷۴: ۹۴).

شوارتز ارزش ها را مفاهیم و باورهایی تعریف می کند که: «۱- به رفتارها یا موقعیت های پایانی مطلوب منجر می شوند، ۲- به موقعیت های خاصی برتری می بخشند، ۳- گزینش یا ارزیابی رفتار یا حوادث را هدایت

می کنند، ۴- به واسطه اهمیت نسبی منظم می شوند» (تریانیدیس، ۱۳۷۸: ۱۶۷).

این تعاریف تنها بخشی از تعاریف متعدد جامعه شناسان در رابطه با مفهوم ارزش است، تعاریفی که هر یک جنبه های متفاوتی از این مفهوم را مورد توجه قرار داده که خود مبین جنبه های متفاوت در مفهوم ارزش است. این ویژگی ها که به طور موفقیت آمیز توسط شوارتز جمع بندی شده حاوی این نکته است که اولاً: با دقت در مفاهیم مورد استفاده وی در تعریف ارزش می توان ویژگی های دوم و سوم را در یک ویژگی جمع آوری کرد و دوماً: ویژگی چهارم را به معنای سلسله مراتبی بودن ارزش ها برشمرد.

«ویژگی های زیر را می توان به عنوان ویژگی های ارزش بیان نمود:

۱- ارزش ها جزئی از مفاهیم ذهنی نظیر باورها، احساسات یا عقاید هستند.

۲- مطلوب ها را در حوزه های زندگی مشخص می سازند.

۳- ملاک ها و معیارهای ارزیابی رفتار، موقعیت، اهداف، اشخاص و ... محسوب می شوند» (احمدی، ۱۳۸۰: ۱۶).

با توجه به این ویژگی هاست که ارزش از دیدگاه های متفاوت قابلیت بررسی پیدا می کند و از آنجا که بخشی از این دیدگاه ها به طور عمده در جامعه شناسی مطرح هستند می تواند در بررسی مفهوم و ابعاد متفاوت ارزش های بشری به ما کمک کند.

بنابراین «هیچ گروه، جمعیت و یا جامعه ای را نمی توان یافت که به دور از ارزش ها و معیارهای ارزشی و بدون توجه به ارزش گذاری زندگی کند. صیانت و پاسداری آدمیان از خویشان نیز در گرو ارزش گذاری است. پس زندگی و ادامه آن به قضاوت و داوری درباره ی پدیده ها، اشیاء و اشخاص بستگی دارد. این خودداوری مستمر و دائمی است و انسان را از آن گریزی نیست و شایسته است که انسان به طور پیوسته به تعیین و تبیین منزلت و پایگاه امور و رشته ای از خوب و بد، شر و خیر بپردازد. به همین دلیل افراد هر جامعه برای رفتارهای خوب و بد، مطلوب و نامطلوب و ارزشمندی امور تصورات ویژه ای دارند. سرانجام آنچه را که مطلوب و ارزنده باشد و یا بیشتر افراد یک جامعه، از آنها چنین برداشتی را داشته باشند، ارزش نامیده می شود» (گیلک، ۱۹۹۵: ۹۸).

نظام ارزش ها:

راکیچ در تعریف نظام ارزشی می گوید: «نظم دهی باورها و عقاید فرد که دارای ثبات نسبی است... نظام ارزشی دربر گیرنده ی سلسله مراتبی از ایده آل هاست به طوری که تعداد ارزش های یک فرد بزرگسال با هزاران اعتقاد و نگرش محدود است» (راکیچ، ۱۹۸۰: ۲۱۵).

«در جامعه شناسی، ارزش ها به عنوان پدیده های اجتماعی تام در نظر گرفته شده اند که نه تنها در شبکه ای از

روابط با پدیده های دیگر قرار دارند بلکه در درون خود نیز دارای نوعی سلسله مراتب، تقدم و تأخر و هماهنگی هستند. اهمیت این مسئله تا حدی است که برخی جامعه شناسان مانند شوارتز سلسله مراتبی بودن یا نظام مند بودن را در تعریف ارزش ها لحاظ می کنند» (احمدی، ۱۳۸۰: ۱۷).

از آنجا که «ارزش ها با تغییر تمدن و فرهنگ جامعه تغییر می کنند و از همه مهمتر اینکه حتی ارزش ها یک جامعه در گروه های مختلف نیز متفاوت است مثلاً ارزشی که نوجوان پذیرفته است شاید بزرگسال آن را طرد و یا کمتر قبول داشته باشد» (بورد، ۱۹۹۵: ۲۱۱) لذا در اینجا لازم است نگاهی کوتاه به مراحل تکوین ارزش ها داشته و ویژگی های ارزش از نظر گروه هدف در این تحقیق را باز شناسیم:

۱- مرحله کودکی «که ارزش ها برای این سنین اغلب جنبه ی مادی، حسی، چشیدنی و لمس کردنی دارد و چیزی برای کودک ارزش است که بتواند آن را بچشد و از آن لذت ببرد. مثل غذا، نوشیدنی، مکیدنی» (امیری، ۱۳۸۵: ۷۶).

۲- مرحله نوجوانی و جوانی: «نوجوان در دوره ی بلوغ توجهش به مسائل ماوراء طبیعی جلب می شود و علاقه مند است که در مورد آن سوی پرده ی طبیعت آگاهی یابد و افکارش از پوسته ی هستی بگذرد و آن را بشکافد و از دنیای معنویات جهان آخرت، ایده آل های اخلاقی و زهدگرایی باخبر شود. واکنش اینان در برابر ارزش ها به گونه ای است که می توان گفت همه ی ارزش های خود را در معرض خطر و تردید می بینند و در صدد ارزیابی از خود هستند و می کوشند خود را ارزیابی کنند تا ببینند چه دارند و چه هستند. کمک به نوجوان برای شناخت حقیقت و طلب آن نیز معنی و مفهوم زندگی ضروری و عین حال دشوار است» (امیری، ۱۳۸۵: ۷۷)، «قضاتوشان درباره ی امور سطحی است و حتی بسیاری از آنها در پذیرش مذهب و تعلیمات آن، تابع اکثریت هستند» (امیری، ۱۳۸۵: ۷۸)، از این رو «دوره ی نوجوانی به مثابه دوره ی حساس زندگی مملو از تغییرات و تحولات بدنی و روانی اجتماعی است و در این مقطع نوجوانان مفاهیم ارزش ها را از خانواده، جامعه، وسایل ارتباط جمعی و مطالعات فردی دریافت می کنند» (بیابانگرد، ۱۳۸۴، ۱۱۱).

۳- مرحله بزرگسالی: «آدمی در این مرحله به وضع و موقعیتی رسیده که تا حدود زیادی گرم و سرد دنیا را چشیده و از مسائل حیات سر در می آورد. ارزشهای خود را به صورت شخصی و نسبی می تواند به دست آورد و آن را از خطر حفظ کند... او دیگر در مرحله ای نیست که بخواهد عقیده ای را کورکورانه بپذیرد و به آن تن در دهد» (امیری، ۱۳۸۵: ۹۸).

با توجه به این تقسیم بندی مشخص است که نمونه مورد مطالعه ما در این تحقیق از میان گروه دوم است و ما

در پی مطالعه سلسله مراتب ارزشها در این گروه هستیم.

چارچوب نظری تحقیق:

*نظریه قشر بندی ماکس وبر

با اینکه اکثر جامعه شناسان معاصر بیشتر از قشر بندی صحبت می کنند تا از نابرابری اجتماعی ، اما باید دانست که این دو اصطلاح مترادفند و به جای هم به کار می روند با وجود تعاریف متعددی که از قشر بندی اجتماعی شده است جا دارد تصریح کنیم که منظور ما از قشر بندی اجتماعی توزیع افراد هر گروه اجتماعی یا جامعه بر روی یک مقیاس موقعیت است مراتب این موقعیت ها بر چهار معیار مبتنی است که عبارتند از : قدرت - مالکیت - ارزیابی اجتماعی و پاداش روانی .

قشر بندی پدیده ای قدیمی است که در طول تاریخ با توجه به اسناد تاریخی معتبر که در میان بابلیان و ایلامیان و ایرانیان ، عبریان و یونانیان - نجیب زادگی از عوامل تعیین کننده پایگاه اجتماعی بوده است جامعه ترکیبی بود از اغنیاء ، فقرا ، زیر دستان ، آزاد مردان و بردگان .

قشر بندی پدیده ای جهانی است . می توان جهانی بودن این پدیده اجتماعی را تاکید کرد که بر توزیع نابرابر قدرت - ثروت و حیثیت اجتماعی بنا شده است . در روزگار ما پدیده قشر بندی اجتماعی با پنج صفت اصلی تعریف شده است :

- ۱- قشر بندی خصلتی اجتماعی دارد یعنی منشاء آن بیرونی است .
- ۲- قشر بندی پدیده ای قدیمی است یعنی درهمه ی جامعه های گذشته وجود داشته است .
- ۳- قشر بندی پدیده ای جهانی است.
- ۴- قشر بندی صورتهای گوناگون دارد.
- ۵- قشر بندی مجموعه ای پیامدهای مشخص دارد، یعنی اساساً این چیزهای مهم و مطلوب و نایاب در زندگی انسانند که به شیوه ای نابرابر توزیع می شوند (تامین، ۱۳۸۵: ۲۱-۲۴).

*نظریه کنش ارزشهای تالکوت پارسنز

«پارسنز ارزشهای اجتماعی را در سطوح مختلف و با کارکردهای متفاوتش مورد توجه قرار داده و با طرح نظریه کنش ارزش ها، شرایط ساختی کنش اجتماعی را تشکیل داده و کنش انسانی را مدام با مسائلی مبهم

روبرو می داند که انسان کنشگر باید بین چند تمایل کنشی متضاد انتخاب به عمل آورد. وی این مسائل غامض را در پنج مسأله: (۱) عاطفی بودن-خشی بودن (۲) عام گرایی- خاص گرایی (۳) کیفیت ذاتی-جنبه عملی (۴) کل گرایی- جزء گرایی (۵) خودمداری- جمع مداری بیان می کند» (گی روشه، ۱۳۷۰: ۸۸-۸۷). «به نظر پارسنز متغیرهای الگوئی وی می تواند ترکیب های متفاوتی را به خود گیرد و هر نوع کنشی را تشریح کند» (توسلی، ۱۳۷۰: ۲۴۴).

*نظریه پیتربلاو

به نظر بلاو هنجارها و ارزشها مکانیسم های میانجی ساختارهای اجتماعی پیچیده اند. «ارزشها و هنجارهای مورد توافق همگانی، به عنوان میانجیان زندگی اجتماعی و حلقه های پیوند میان معادلات اجتماعی، عمل می کنند. این هنجارها و ارزشها به گونه ای غیر مستقیم تبادل اجتماعی را امکان پذیر می سازند و بر فراگردهای یکپارچگی و تمایز اجتماعی، در ساخت های اجتماعی پیچیده و نیز بر تحول سازمان اجتماعی و تجدید سازمان در داخل این ساختارها، تسلط دارند» (ریتزر، ۱۳۷۴: ۴۳۸).

بلا و نظریه پرداز مکتب مبادله وقتی می خواهد رابطه بین سطوح اجتماعی وسیع و جمعها را توضیح دهد به ارزشهای اجتماعی توجه می کند و اظهار می کند: «ارزشهای مشترک گوناگون را می توان به عنوان میانجیان معادلات اجتماعی در نظر آورد. میانجیانی که دامنه کنش متقابل اجتماعی را در محدوده زمان و مکان اجتماعی گسترش می دهند. توافق بر سر ارزشهای اجتماعی به عنوان مبنایی برای گسترش دامنه معادلات اجتماعی به فراسوی حدود تماس های مستقیم اجتماعی عمل می کند و ساختارهای اجتماعی را تا فراسوی پهنه زندگی انسانها پایدار نگه می دارد. معیارهای ارزشی را می توان از دو جهت به عنوان میانجیان زندگی اجتماعی قلمداد کرد: مضمون ارزشی همان وسیله ای است که صورت اجتماعی را قالب ریزی می کند و ارزشهای اجتماعی حلقه های پیوند میان همکاریها و معاملات اجتماعی در یک سطح گسترده اند» (ریتزر ۱۳۷۴: ۴۴۰)

«به نظر بلاو چهارنوع ارزش وجود دارد که هر کدام کارکرد متفاوتی را انجام می دهد:

۱- ارزشهای جزئی گرایانه ۲- ارزشهای کلی گرایانه ۳- ارزشهای شروع کننده اقتدار ۴- ارزشهای مخالفت» (ریتزر، ۱۳۷۴: ۴۴۰)

*آلبورت

«آلبورت، ورنون و لیندزی در تحقیق خود بر روی ارزشها به تبعیت از طبقه بندی تیپهای شخصیت توسط اشپرانگر ارزشها را به شش دسته مذهبی، زیباشناختی، نظری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تقسیم می کنند و

برای هر کدام ویژگی‌هایی در نظر می‌گیرند:

سنخ مذهبی: گرایش عرفانی دارد، می‌کوشد هستی را در کل درک کند و خود را به کلیت فراگیران ارتباط دهد و در هر رویدادی عنصر خدایی می‌بیند.

سنخ زیبا شناختی: هر تجربه واحد را از نظر زیبایی، توازن و تناسب می‌سنجد و به جنبه‌های هنری علاقه دارد. سنخ نظری: میل به کشف حقیقت دارد، از قضاوت درباره فایده پرهیز می‌کند و علایق تجربی، انتقادی و فردگرا دارد.

سنخ اجتماعی: بالاترین ارزش عشق به مردم است. اشخاص را غایت و هدف می‌داند و مردم را دوست دارد. سنخ سیاسی: علاقه مند به قدرت است. اشخاص رهبری هستند که در پی قدرت، نفوذ شخصی و شهرت هستند.

سنخ اقتصادی: علاقه مند به چیزی است که سودمند باشد. در فعالیت‌هایی مانند داد و ستد، تولید، بازاریابی مصرف کالا و اعتبار مالی و گردآوری ثروت تجلی می‌کند. (احمدی: ۱۳۸۰، ۳۱).

*جرج اسپیندلر

«جرج اسپیندلر بعضی از ارزش‌های سنتی و جدید را از هم تفکیک کرده است. افرادی که از یک تیپ خاص باشند معدودند و شخصیت‌های اجتماعی ما به شرایط مختلف پاسخ‌های متفاوتی می‌دهد. جرج اسپیندلر برای نشان دادن تحول ارزش‌های سنتی به جدید در جامعه آمریکا به بررسی گروه‌های مختلف موجود در مدرسه که شامل کارکنان مدرسه، معلمین کهنه‌کار، معلمین جوان و دانش‌آموزان است می‌پردازد: تقسیم بندی وی نشان می‌دهد که کارکنان مدرسه سنتی‌ترین عقاید را دارند، بعد از آن والدین می‌آیند، مدیران مدرسه در حد وسط قرار دارند، معلمین کهنه‌کار از مدیران انعطاف‌پذیرترند و معلمین جوان از معلمین کهنه‌کار تغییرپذیرتر می‌باشند. دانش‌آموزان در دو طبقه متضاد قرار دارند: یک گروه وضوحاً طرفدار عقاید سنتی می‌باشند و گروه دیگر در جبهه عقاید جدید قرار دارند. دانش‌آموزان به حفظ ارزش‌هایی که کمتر از ارزش‌های والدین‌شان قدیمی است تمایل دارند و این تعارض‌ها اساس تغییر و پیشرفت در جامعه را تشکیل می‌دهد.» (شرترز، ۱۳۶۹: ۱۹۴)

۶- جنبه جدید بودن و نوآوری در تحقیق:

از آنجا که ارزش های اجتماعی همواره در حال تغییرند علی رغم مطالعات انجام شده ابعاد گوناگونی وجود دارد که تا کنون یا به آنها توجهی نشده و یا بسیار کم به آنها پرداخته اند یکی از این ابعاد تغییر در حوزه حریم شهری است که می تواند ارزش هارا دستخوش تغییر کرده و حتی بر سرعت تغییر آن بیفزاید. به دنبال مصوبه مورخه ۸۸/۷/۵ شورای عالی معماری و شهر سازی کشور و تاییدیه مورخه ۸۹/۵/۱۳ هیات دولت شهر همدان به کلان شهر تبدیل و نقاطی که تاکنون جزء حومه شهر بوده اند با این گسترش حریم شهری به عنوان حاشیه شهر تعیین شدند پس یکی از متغیرهای ما در این تحقیق موضوع بررسی ارزشهای دانش آموزان دبیرستانی با توجه به حریم جدید شهر است و در پی آنیم که سلسله مراتب ارزشها در حاشیه و نقاط مرکزی شهر را بررسی نماییم همچنین نظر به اینکه همدان شهری مهاجر پذیر بوده و با تبدیل شدن به کلان شهر این روند شتاب بیشتری به خود گرفته دیگر متغیر ما موضوع بررسی مهاجرت بر سلسله مراتب ارزشها است و ما در پی آنیم که سلسله مراتب ارزشهای دانش آموزان دبیرستانی مهاجر را با دانش آموزان بومی بررسی کنیم یکی دیگر از متغیرهای ما موضوع رسانه های غیر رسمی است که می تواند موضوعی جدید در مطالعه ارزشهای اجتماعی باشد امروزه با ورود ماهواره به عنوان رسانه ای غیر رسمی بخشی از خانواده ها از این رسانه استفاده می کنند که ما در مطالعه خود سعی بر آن داریم تا در حد مقدمات تغییرات ارزشهای اجتماعی را بین دانش آموزان استفاده کننده از این رسانه با دیگر دانش آموزان مطالعه نماییم.

۷- اهداف مشخص تحقیق: (شامل اهداف علمی، کاربردی، و ضرورت‌های خاص انجام تحقیق):

در صورت داشتن هدف کاربردی، نام بهره‌وران (اعم از موسسات آموزشی پژوهشی و دستگاه‌های اجرایی و غیره):

از آنجا که دوره‌ی کنونی دوره تحول ارزش‌ها نامیده می‌شود و انسان امروز از عدم تشخیص ارزش‌های حقیقی از ضد ارزش‌ها که گاه خود را با زیوری بسیار فریبده و به نام ارزش عرضه می‌کند آسیب‌های فراوان دیده است به گونه‌ای که گاه مفاهیمی چون: آزادی، برابری، عدالت و ... در مفهومی کاملاً متضاد تعبیر می‌شوند لذا مطالعه ارزش‌های موجود در هر جامعه که نقش حیاتی در شکل‌دهی کنش فرد در زندگی اجتماعی را ایفا کرده و آن را تحت کنترل خود قرار می‌دهد امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است، این موضوع با توجه به اینکه سیر تحول ارزش‌ها در دوره‌ی نوجوانی به خوبی مشهود بوده و نوجوان به واسطه‌ی رسیدن به تفکر انتزاعی، ارزش‌ها را به طور مداوم زیر سوال برده و مورد تردید و بازبینی قرار می‌دهد اهمیت موضوع را دوچندان می‌نماید.

نظر به اینکه از دیدگاه جامعه‌شناسی ارزش‌ها محصولات و پدیده‌های اجتماعی هستند که تولید می‌شوند و به وسیله‌ی تعاملات اجتماعی انتقال می‌یابند و عوامل متعددی در شکل‌دهی ارزش‌های فرد موثرند لذا از جمله مهمترین عواملی که در گرایش‌های ارزشی فرد تأثیرگذار است فرایند جامعه‌پذیری افراد می‌باشد که فرد به وسیله‌ی آن ارزش‌ها، الگوها و معیارهای فرهنگی خاص خود را یاد می‌گیرد و آن‌ها را جزء شخصیت خود قرار می‌دهد. فرایند جامعه‌پذیری جریان مداوم و مستمری است که در آن دو نهاد خانواده و آموزش و پرورش نقش بسیار مؤثر داشته و منجر به شکل‌گیری شخصیت پایه در سن بلوغ و نوجوانی می‌گردد. مطالعه و شناخت نظام ارزشی و عوامل تأثیرگذار بر آن در میان دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه که در آینده‌ای نزدیک وارد دانشگاه و یا بازار کار خواهند شد این فرصت را به متولیان امر به ویژه مسئولین آموزش و پرورش، جامعه دانشگاهی، وزارت ورزش و جوانان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و سایر سیاستگذاران در این عرصه خواهد داد تا زمینه‌ی بازنگری و اصلاح در برنامه‌ریزی‌های در حال اجرا و آتی را داشته باشند. «مسئله در جهان معاصر که ویژگی مشخص آن کم‌رنگ شدن ارزش‌های معنوی و تشدید بحران هویت به خصوص در نسل نو جامعه است توجه به امور این نسل از جمله مهمترین مسائل اجتماعی و فرهنگی می‌باشد و از آنجا که آنان سرمایه‌های اصلی و آینده‌سازان هر کشور هستند لذا تدبیر و برنامه‌ریزی در امور مربوط به آنها از اهمیت و اولویت خاصی برخوردار است. (مظفری: ۱۳۸۰، ۴۵)

لذا با توجه به عوامل متعدد مؤثر بر انتخاب در میان جوانان و امکان ارتباط فراگیر با استفاده از تجهیزاتی چون اینترنت، ماهواره و ... در عرصه بین‌الملل و قرار گرفتن در مقابل تمامی فرصت‌ها و تهدیدهای عصر جدید این تحقیق در صدد آن است تا با حضور در میان جوانان دبیرستانی شهر همدان و شناخت کافی نسبت به نوع نگاه دانش‌آموزان این مقطع به مقوله ارزش، برنامه ریزان فرهنگی و تربیتی را در انجام فعالیت‌های خود یاری نموده و با ارائه داده‌هایی مفید از بروز شکاف بین نسلی و در نتیجه تزلزل و تغییر نظام ارزشی تا حد مقدور جلوگیری نماید.

۸- روش کار :

الف- نوع روش تحقیق:

کتابخانه ای - پیمایشی

ب- روش گردآوری اطلاعات (میدانی ، کتابخانه ای و غیره) :

همانند نوع روش ؛ کتابخانه ای - پیمایشی

پ- ابزار گردآوری اطلاعات (پرسشنامه ، کارت مصاحبه ، کارت مشاهده ، کارت آزمون ، فیش ، جدول و غیره)

پرسشنامه - کارت مصاحبه - جدول و ...

ت- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات :

اطلاعات جمع آوری شده به صورت پیمایشی و با مراجعه به دستگاه های زیربط جهت حضور در دبیرستانهای شهر همدان و تکمیل پرسشنامه توسط دانش آموزان انجام خواهد شد و تجزیه و تحلیل پرسشنامه ها با نرم افزارهای آماری انجام خواهد شد.

ث- سوالات تحقیق: (سوال یا سوالات اصلی و سوالات فرعی)

سوال اصلی: سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانهای شهر همدان با توجه به متغیرهای مورد بررسی در این تحقیق کدامند؟

سوالات فرعی:

۱- سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی براساس قشر بندی دانش آموزان دبیرستانهای شهر همدان (حاشیه نشینی و سکونت در

مناطق متوسط و مرفه شهر) چگونه است؟

۲- سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی بین دانش آموزان دبیرستانی مهاجر به شهر همدان و افراد بومی این شهر چگونه است؟

۳- سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی دانش آموزان دبیرستانی استفاده کننده از رسانه های غیر رسمی با دانش آموزانی که از

این وسایل استفاده نمی کنند چگونه است؟

ج- فرضیه‌های تحقیق: (فرضیه های اصلی و فرعی)

- ۱- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانی حاشیه شهر وساکنان در نقاط متوسط و مرفه شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۲- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانی دختر ساکن در حاشیه شهر وساکنان در نقاط متوسط و مرفه شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۳- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانی پسر ساکن در حاشیه شهر وساکنان در نقاط متوسط و مرفه شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۴- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانی مهاجر به شهر همدان در مقایسه با دانش آموزان بومی این شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۵- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دختر دبیرستانی مهاجر به شهر همدان در مقایسه با دانش آموزان بومی این شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۶- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان پسر دبیرستانی مهاجر به شهر همدان در مقایسه با دانش آموزان پسر بومی این شهر دارای تفاوت معنی داری است.
- ۷- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانی استفاده کننده از رسانه های غیر رسمی در مقایسه با دانش آموزانی که از این رسانه استفاده نمی کنند دارای تفاوت معنی داری است.
- ۸- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دختر دبیرستانی استفاده کننده از رسانه های غیر رسمی در مقایسه با دانش آموزان دختری که از این رسانه استفاده نمی کنند دارای تفاوت معنی داری است.
- ۹- به نظر می‌رسد سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان پسر دبیرستانی استفاده کننده از رسانه های غیر رسمی در مقایسه با دانش آموزان پسری که از این رسانه استفاده نمی کنند دارای تفاوت معنی داری است.

ح- متغیر های تحقیق:

ارزشهای اجتماعی ، حاشیه نشینی و ساکنین مناطق متوسط و مرفه، مهاجرین و افراد بومی ، رسانه های رسمی و غیر رسمی

ت- پرسش اصلی تحقیق (مسئله تحقیق):

سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانهای شهر همدان با توجه به متغیرهای مورد بررسی در این تحقیق کدامند؟

۹- روش شناسی تحقیق:

الف- شرح کامل روش تحقیق بر حسب هدف، نوع داده ها و نحوه اجراء (شامل مواد، تجهیزات و استانداردهای مورد استفاده در قالب مراحل اجرایی تحقیق به تفکیک):

تذکر: درخصوص تفکیک مراحل اجرایی تحقیق و توضیح آن، از به کار بردن عناوین کلی نظیر، «گردآوری اطلاعات اولیه»، «تهیه نمونه های آزمون»، «انجام آزمایش ها» و غیره خودداری شده و لازم است در هر مورد توضیحات کامل در رابطه با منابع و مراکز تهیه داده ها و ملزومات، نوع فعالیت، مواد، روش ها، استانداردها، تجهیزات و مشخصات هر یک ارائه گردد.

وضعیت و مراتب نظام ارزشی از جمله مسائلی است که همیشه مد نظر جامعه شناسان ، روان شناسان و صاحب نظران عرصه تعلیم و تربیت بوده و هر یک از منظری به بررسی و ارائه تحقیق و پژوهش در این زمینه پرداخته و مشکل را از بعدی و در جامعه ای مورد توجه قرار داده اند لیکن نظر به اهمیت بسیار بالای سلسله مراتب ارزشها خصوصاً در میان نوجوانان و جوانانی که در دوره آموزش متوسطه مشغول به تحصیل می باشند این تحقیق نیز در صدد است تا با هدف کلی «بررسی سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستانهای شهر همدان» که به عنوان هدف علمی و مسئله اصلی این پژوهش و با ارائه دستاوردهایی برای برنامه ریزان و سیاستگذاران این حوزه نظیر مسئولان آموزش و پرورش و جامعه دانشگاهی، وزارت ورزش و جوانان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و سایر ارگان های مرتبط در این عرصه به عنوان هدف کاربردی ، آشنایی بیشتر از اولویت های ارزشی دانش آموزان و رابطه آن با برخی عوامل دیگر مورد بررسی قرار دهد.

روش این تحقیق پیمایشی است و از شیوه نمونه گیری استفاده خواهد شد همچنین در به دست آوردن داده ها از ابزار پرسشنامه استفاده گردید و با کمک نرم افزار SPSS معناداری و همبستگی این داده ها مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت تا تایید یا رد فرضیه ها مشخص گردد.

۱۰- زمان بندی انجام تحقیق:

الف- تاریخ شروع:	۱۳۹۱/۰۴/۰۱
ب- مدت زمان انجام تحقیق:	۷ ماه
پ- تاریخ اتمام:	۱۳۹۱/۱۱/۰۱

تذکر: لازم است کلیه فعالیت‌ها و مراحل اجرایی تحقیق (شامل زمان ارائه گزارشات دوره‌ای) و مدت زمان مورد نیاز برای هر یک، به تفکیک پیش‌بینی و در جدول مربوطه درج گردیده و در هنگام انجام عملی تحقیق، حتی‌الامکان رعایت گردد.

۱۱- سازمان دهی تحقیق:

۱- مقدمات تحقیق و تنظیم طرح آن
۲- مبانی و مباحث نظری
۳- تنظیم روش شناسی
۴- توزیع و تکمیل پرسشنامه
۵- تجزیه و تحلیل داده ها
۶- نتیجه گیری

۱۲- چارچوب نظری تحقیق:

<p>*نظریه قشر بندی ماکس وبر</p> <p>با اینکه اکثر جامعه شناسان معاصر بیشتر از قشر بندی صحبت می کنند تا از نابرابری اجتماعی ، اما باید دانست که این دو اصطلاح مترادفند و به جای هم به کار می روند با وجود تعاریف متعددی که از قشر بندی اجتماعی شده است جا دارد تصریح کنیم که منظور ما از قشر بندی اجتماعی توزیع افراد هر گروه اجتماعی یا جامعه بر روی یک مقیاس موقعیت است مراتب این موقعیت ها بر چهار معیار مبتنی است که عبارتند از : قدرت - مالکیت - ارزیابی اجتماعی و پاداش روانی .</p> <p>قشر بندی پدیده ای قدیمی است که در طول تاریخ با توجه به اسناد تاریخی معتبر که در میان بابلیان و ایلامیان و ایرانیان ، عبریان و یونانیان - نجیب زادگی از عوامل تعیین کننده پایگاه اجتماعی بوده است جامعه ترکیبی بود از اغنیاء ، فقرا ، زیر دستان ، آزاد مردان و بردگان .</p>
--

قشر بندی پدیده ای جهانی است . می توان جهانی بودن این پدیده اجتماعی را تاکید کرد که بر توزیع نابرابر قدرت - ثروت و حیثیت اجتماعی بنا شده است . در روزگار ما پدیده قشر بندی اجتماعی با پنج صفت اصلی تعریف شده است :

- ۱- قشر بندی خصلتی اجتماعی دارد یعنی منشاء آن بیرونی است .
- ۲- قشر بندی پدیده ایقدیمی است یعنی در همه ی جامعه های گذشته وجود داشته است .
- ۳- قشر بندی پدیده ای جهانی است .
- ۴- قشر بندی صورتهای گوناگون دارد .
- ۵- قشر بندی مجموعه ای پیامدهای مشخص دارد، یعنی اساساً این چیزهای مهم و مطلوب و نایاب در زندگی انسانند که به شیوه ای نابرابر توزیع می شوند (تامین، ۱۳۸۵: ۲۱-۲۴).

***نظریه کنش ارزشهای تالکوت پارسنز**

«پارسنز ارزشهای اجتماعی را در سطوح مختلف و با کارکردهای متفاوتش مورد توجه قرار داده و با طرح نظریه کنش ارزش ها، شرایط ساختی کنش اجتماعی را تشکیل داده و کنش انسانی را مدام با مسائلی مبهم روبرو می داند که انسان کنشگر باید بین چند تمایل کنشی متضاد انتخاب بعمل آورد. وی این مسائل غامض را در پنج مسأله: (۱) عاطفی بودن-خنثی بودن (۲) عام گرایی - خاص گرایی (۳) کیفیت ذاتی-جنبه عملی (۴) کل گرایی - جزء گرایی (۵) خودمداری- جمع مداری بیان می کند» (گی روشه، ۱۳۷۰: ۸۸-۸۷). «به نظر پارسنز متغیرهای الگوئی وی می تواند ترکیبهای متفاوتی را به خود گیرد و هرنوع کنشی را تشریح کند» (توسلی، ۱۳۷۰: ۲۴۴).

***نظریه پیتر بلاو**

به نظر بلاو هنجارها و ارزشها مکانیسمهای میانجی ساختارهای اجتماعی پیچیده اند. «ارزشها و هنجارهای مورد توافق همگانی، به عنوان میانجیان زندگی اجتماعی و حلقه های پیوند میان معادلات اجتماعی، عمل می کنند. این هنجارها و ارزشها به گونه ای غیر مستقیم تبادل اجتماعی را امکان پذیر می سازند و بر فراگردهای یکپارچگی و تمایز اجتماعی در ساخت های اجتماعی پیچیده و نیز بر تحول سازمان اجتماعی و تجدید سازمان در داخل این ساختارها، تسلط دارند» (ریتزر، ۱۳۷۴: ۴۳۸).

بلا و نظریه پرداز مکتب مبادله وقتی می خواهد رابطه بین سطوح اجتماعی وسیع و جمعها را توضیح دهد به

ارزش‌های اجتماعی توجه می‌کند و اظهار می‌کند: «ارزش‌های مشترک گوناگون را می‌توان به عنوان میانجیان معادلات اجتماعی در نظر آورد. میانجیانی که دامنه کنش متقابل اجتماعی را در محدوده زمان و مکان اجتماعی گسترش می‌دهند. توافق بر سر ارزش‌های اجتماعی به عنوان مبنایی برای گسترش دامنه معادلات اجتماعی به فراسوی حدود تماس‌های مستقیم اجتماعی عمل می‌کند و ساختارهای اجتماعی را تا فراسوی پهنه زندگی انسانها پایدار نگه می‌دارد. معیارهای ارزشی را می‌توان از دو جهت به عنوان میانجیان زندگی اجتماعی قلمداد کرد: مضمون ارزشی همان وسیله‌ای است که صورت اجتماعی را قالب ریزی می‌کند و ارزش‌های اجتماعی حلقه‌های پیوند میان همکاری‌ها و معاملات اجتماعی در یک سطح گسترده‌اند» (ریتزر ۱۳۷۴: ۴۴۰)

«به نظر بلاو چهارنوع ارزش وجود دارد که هر کدام کارکرد متفاوتی را انجام می‌دهد:

۱- ارزش‌های جزئی گرایانه ۲- ارزش‌های کلی گرایانه ۳- ارزش‌های شروع کننده اقتدار ۴- ارزش‌های مخالفت» (ریتزر، ۱۳۷۴: ۴۴۰)

*آپورت

«آپورت، ورنون و لیندزی در تحقیق خود بر روی ارزش‌ها به تبعیت از طبقه بندی تیپ‌های شخصیت توسط اشپرانگر ارزش‌ها را به شش دسته مذهبی، زیباشناختی، نظری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تقسیم می‌کنند و برای هر کدام ویژگیهایی در نظر می‌گیرند:

سنخ مذهبی: گرایش عرفانی دارد، می‌کوشد هستی را در کل درک کند و خود را به کلیت فراگیران ارتباط دهد و در هر رویدادی عنصر خدایی می‌بیند.

سنخ زیباشناختی: هر تجربه واحد را از نظر زیبایی، توازن و تناسب می‌سنجد و به جنبه‌های هنری علاقه دارد. سنخ نظری: میل به کشف حقیقت دارد، از قضاوت درباره فایده پرهیز می‌کند و علایق تجربی، انتقادی و فردگرا دارد.

سنخ اجتماعی: بالاترین ارزش عشق به مردم است. اشخاص را غایت و هدف می‌داند و مردم را دوست دارد. سنخ سیاسی: علاقه مند به قدرت است. اشخاص رهبری هستند که در پی قدرت، نفوذ شخصی و شهرت هستند.

سنخ اقتصادی: علاقه مند به چیزی است که سودمند باشد. در فعالیت‌هایی مانند داد و ستد، تولید، بازاریابی مصرف کالا و اعتبار مالی و گردآوری ثروت تجلی می‌کند.» (احمدی: ۱۳۸۰، ۳۱).

*جرج اسپندلر

«جرج اسپیندلر بعضی از ارزش‌های سنتی و جدید را از هم تفکیک کرده است. افرادی که از یک تیپ خاص باشند معدودند و شخصیت‌های اجتماعی ما به شرایط مختلف پاسخ‌های متفاوتی می‌دهد. جرج اسپیندلر برای نشان دادن تحول ارزش‌های سنتی به جدید در جامعه آمریکا به بررسی گروه‌های مختلف موجود در مدرسه که شامل کارکنان مدرسه، معلمین کهنه‌کار، معلمین جوان و دانش‌آموزان است می‌پردازد: تقسیم بندی وی نشان می‌دهد که کارکنان مدرسه سنتی‌ترین عقاید را دارند، بعد از آن والدین می‌آیند، مدیران مدرسه در حد وسط قرار دارند، معلمین کهنه‌کار از مدیران انعطاف‌پذیرترند و معلمین جوان از معلمین کهنه‌کار تغییرپذیرتر می‌باشند. دانش‌آموزان در دو طبقه متضاد قرار دارند: یک گروه وضوحاً طرفدار عقاید سنتی می‌باشند و گروه دیگر در جبهه عقاید جدید قرار دارند. دانش‌آموزان به حفظ ارزش‌هایی که کمتر از ارزش‌های والدین‌شان قدیمی است تمایل دارند و این تعارض‌ها اساس تغییر و پیشرفت در جامعه را تشکیل می‌دهد.» (شرتزر، ۱۳۶۹: ۱۹۴)

۱۳- فهرست منابع موقت:

- ۱- امیری، فیروزه (۱۳۸۵)، ماهیت ارزش‌های انسانی و نظام ارزشی، مجله رشد آموزش علوم اجتماعی، دوره نهم، شماره ۳ پائیز
- ۲- توسلی، غلامعباس (۱۳۷۰)، نظریه‌های جامعه‌شناسی، تهران، انتشارات سمت، چاپ دوم
- ۳- رفیع پور، فرامرز، ۱۳۷۸، وسایل ارتباط جمعی و تغییر ارزش‌های اجتماعی، تهران، نشر گروس
- ۴- شارون، جوئل، ۱۳۷۹، ده پرسش از دیدگاه جامعه‌شناسی، منوچهر صبوری کاشانی، تهران، نشر نی
- ۵- صدرا، علیرضا و قنبری، علی، ۱۳۸۷، ارزش‌های حاکم بر جامعه ایرانی، تهران، مرکز تحقیقات استراتژیک، چاپ اول
- ۶- گیلک، عبد الامیر، ۱۳۷۶، پایگاه ارزشی نوجوانان دختر و پسر، تربیت، سال سیزدهم، شماره پنجم (بهمن ماه)
- ۷- مشیری، مهشید، ۱۳۷۸، فرهنگ فارسی، تهران، نشر پیکان، چاپ اول

۱۴- هزینه های تحقیق پایان نامه و رساله

الف- منابع تامین بودجه پایان نامه و میزان هر یک (ریالی، ارزی، تجهیزاتی و غیره)

ردیف	نام موسسه	بودجه ریالی	بودجه ارزی	تجهیزات و تسهیلات
۱	ندارد	-----	-----	-----
۲	-----	-----	-----	-----
۳	-----	-----	-----	-----
جمع				

ب- هزینه های پایان نامه

ب ۱- هزینه های پرسنلی (برای مواردی که در حوزه تخصص و مهارت و رشته دانشجو قرار ندارد)

نوع مسئولیت	تعداد افراد	کل ساعات کار برای طرح	حق الزحمه در ساعت	جمع
ندارد	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----	-----
جمع هزینه های تخمینی				-----

ب ۲- هزینه های مواد و وسایل (وسایلی که صرفاً از محل اعتبار طرح تحقیق باید خریداری شود)

نام ماده یا وسیله	مقدار یا تعداد مورد نیاز	مصرفی	غیر مصرفی	ساخت داخل یا خارج	شرکت سازنده	قیمت واحد		
						ریالی	ارزی	
کاغذ A4	۵ بسته	*	-	داخل	-	۶۰۰۰۰۰	-	
خودکار	۳ بسته	*	-	داخل	-	۲۰۰۰۰۰	-	
هزینه تکثیر	۱۰۰۰	*	-	-----	-	۱۰۰۰۰۰۰	-	
سایر ملزومات	-	۵۰۰۰۰۰	-	
جمع هزینه های مواد و وسایل							۲۳۰۰۰۰۰	-

هزینه متفرقه :

هزینه کل	تعداد	هزینه واحد	شرح هزینه
۱۰۰۰۰۰۰	یک نسخه	۱۰۰۰۰۰۰	الف - هزینه تایپ
۲۴۰۰۰۰۰	شش نسخه	۴۰۰۰۰۰	ب - هزینه تکثیر
۱۴۰۰۰۰۰	هفت نسخه	۲۰۰۰۰۰	ج - هزینه صحافی
۱۰۰۰۰۰۰	-----	۱۰۰۰۰۰۰	د - هزینه خرید خدمات تخصصی و مشاوره ای (استفاده از آزمایشگاه و غیره)
۲۰۰۰۰۰۰	-----	۲۰۰۰۰۰۰	و- هزینه های دیگر
۷۸۰۰۰۰۰	جمع		

جمع کل هزینه ها :

هزینه کل به ریال	ارزی		ریالی	نوع هزینه	ردیف
	معادل ریالی	ارز			
-----	-----	---	-----	پرسنلی	
۲۳۰۰۰۰۰	-----	---	۲۳۰۰۰۰۰	مواد اولیه (مصرفی)	
-----	-----	---	-----	تجهیزات (غیر مصرفی)	
-----	-----	---	-----	مسافرت	
۷۸۰۰۰۰۰	-----	---	۷۸۰۰۰۰۰	متفرقه	
۱۰۱۰۰۰۰۰	جمع کل				

فرم الف

فرم اطلاعات پایان نامه های کارشناسی ارشد

این قسمت توسط سازمان مرکزی تکمیل می شود.

نام واحد دانشگاهی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان

عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد:

بررسی سلسله مراتب ارزش های اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستان های شهر همدان

نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد گنجی

شماره دانشجویی: ۹۰۰۷۴۵۱۳۱

سال اخذ پایان نامه: ۱۳۹۱

نیمسال اخذ پایان نامه: اول سال تحصیلی ۱۳۹۱-۹۲

تعداد واحد پایان نامه: ۶ واحد

گروه تحصیلی: علوم انسانی علوم پایه علوم پزشکی فنی و مهندسی کشاورزی هنر
رشته تحصیلی: علوم اجتماعی - جامعه شناسی

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر محمد حسین اسدی داود آبادی

مرتبه علمی: استاد یار

رشته تحصیلی: جامعه شناسی

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد واحد که ایشان به عنوان استاد راهنما در حال حاضر و به طور همزمان با آن همکاری دارند:

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد واحد که ایشان به عنوان استاد مشاور در حال حاضر و به طور همزمان با آن همکاری دارند:

امضای استاد راهنما

امضا مدیر گروه: دکتر علی روشنایی

امضا معاون پژوهشی واحد آشتیان

۱۵- پیش‌بینی زمان‌بندی فعالیت‌ها و مراحل اجرایی تحقیق و ارائه گزارش پیشرفت کار :

زمان اجرا به ماه												زمان کل (ماه)	شرح فعالیت	ردیف	
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱				
												■	۱ ماه	مقدمات تحقیق و تنظیم طرح آن	۱
											■		۱ ماه	مبانی و مباحث نظری	۲
								■	■				۲ ماه	تنظیم روش‌شناسی	۳
							■						۱ ماه	توزیع و تکمیل پرسشنامه	۴
						■							۱ ماه	تجزیه و تحلیل داده‌ها	۵
					■								۱ ماه	نتیجه‌گیری	۶
															۷
															۸
															۹
															۱۰
															۱۱
															۱۲

توجه: ۱- زمان و نوع فعالیت‌های اجرایی پایان‌نامه، حتی‌الامکان باید با مندرجات جدول منطبق باشد.

۲- حداقل زمان قابل قبول برای پیش‌بینی مراحل مطالعاتی و اجرایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد ۶ ماه و حداکثر ۱۲ ماه می‌باشد.

۱۶- تاییدات

نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد گنجی	امضاء	تاریخ: ۹۱/۰۴/۰۱
نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر محمد حسین اسدی داودآبادی	امضاء	تاریخ: ۹۱/۴/۱

۱۷- نظریه کمیته تخصصی گروه :

۱- ارتباط داشتن با رشته تحصیلی دانشجو :

ارتباط دارد ارتباط فرعی دارد ارتباط ندارد

۲- جدید بودن موضوع :

بلی در ایران بلی خیر

۳- اهداف بنیادی و کاربردی :

قابل دسترسی بودن قابل دسترس نیست مطلوب نیست

۴- تعریف مساله :

رسا است رسا نیست

۵- فرضیات :

درست تدوین شده است درست تدوین نشده و ناقص است

۶- روش تحقیق دانشجو :

مناسب است مناسب نیست

۷- محتوا و چهار چوب طرح :

از انسجام برخوردار است از انسجام برخوردار نیست

نظریه کمیته تخصصی گروه :

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت و تخصص	نوع رای	امضاء
۱	دکتر علی روشنایی	عضو هیات علمی		
۲	دکتر محمد حسین اسدی داود آبادی	عضو هیات علمی		
۳	دکتر امید علی احمدی	عضو هیات علمی		
۴	دکتر سید محمود نجاتی حسینی	عضو هیات علمی		
۵	-	-		

شورای گروه تخصصی گروه علوم اجتماعی در تاریخ در محل گروه با حضور اعضای مربوطه تشکیل و موضوع پایان نامه آقای محمد گنجیان با عنوان: «بررسی سلسله مراتب ارزش های اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستان های شهر همدان» بررسی و به تصویب رسید.

مدیر گروه : دکتر علی روشنایی

ریاست دانشکده : دکتر علی روشنایی

تاریخ:

امضاء

۱۸- صورتجلسه شورای پژوهشی / دانشکده:

موضوع و طرح تحقیق پایان نامه آقای محمدگنجی دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد گروه علوم اجتماعی تحت عنوان «بررسی سلسله مراتب ارزشهای اجتماعی در میان دانش آموزان دبیرستان های شهر همدان» که به تصویب کمیته گروه تخصصی مربوطه رسیده است، در جلسه مورخ شورای پژوهشی طرح شد و پس از بحث و تبادل نظر مورد تصویب اکثریت اعضا قرار گرفت.

ردیف	نام و نام خانوادگی	نوع رأی (موافق یا مخالف)	محل امضاء	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				

معاون پژوهشی واحد:

امضا:

تاریخ: